ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзуи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ

Диссертатсияи Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин ба таҳлили масоили марбут ба ошкор ва тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ равона шудааст. Муаллиф бо ҳамгироии таҳлилҳои назариявӣ ва амалии ҷиноятшиносӣ кӯшиш кардааст, ки система ва усулҳои нав барои баланд бардоштани самаранокии фаъолияти мақомоти тафтишотӣ ва оперативӣ пешниҳод намояд.

Муаллиф таҳлили назариявии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистиро бо истифодаи методологияи системавӣ ва комплексӣ анҷом дода, унсурҳои тарзи содиршавӣ, шахсияти ҷинояткор, муҳити содиршавии ҷиноят ва изҳои боқимондаро таҳлил кардааст. Ин таҳлил нишон медиҳад, ки ҳар як унсур ба дигар унсурҳо алоқаманд буда, таҳлили якҷояи онҳо заминаи дурусти усулҳои тафтиширо фароҳам меорад.

Дар қисмати амалии таҳқиқот муаллиф усул ва тактикаи тафтиши ҷиноятҳои экстремистиро бо таҷрибаи воқеии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ муттаҳид кардааст. Ӯ дар бораи азназаргузаронӣ, кофтуков, пурсиш ва рӯбарӯкунӣ таҳлили методологӣ пешниҳод карда, ҳамоҳангсозии фаъолияти воҳидҳои тафтишотӣ ва оперативиро бо истифодаи донишҳои махсус ва экспертизаҳои судӣ нишон додааст. Ин равишҳо барои баланд бардоштани самаранокии тафтиши парвандаҳои ҷиноятӣ аҳамияти калон доранд.

Натиҷаҳои диссертатсия дорои навгониҳои назариявӣ ва методологӣ мебошанд. Муаллиф таҳлили системавии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, субъект ва тарзи содиршавии онҳо, ҳамчунин истифодаи донишҳои махсус ва экспертизаҳои судиро пешниҳод кардааст. Ин навгониҳо ҳам барои

таҳкими илми криминалистика ва ҳам барои амалӣ намудани усулҳои самараноки тафтиши ҷиноятҳо аҳамият доранд.

Натиҷаҳои диссертатсия аҳамияти назариявӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ доранд. Аз нуқтаи назари назариявӣ, таҳқиқот ба таҳкими илми криминалистика ва таҳлили комплексии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ саҳм мегузорад. Аз ҷиҳати амалӣ, тавсияҳо барои такмил додани фаъолияти муфаттишон ва воҳидҳои оперативӣ ва баланд бардоштани самаранокии ошкор ва тафтиши парвандаҳои ҷиноятӣ истифода мешаванд.

Саҳми шахсии довталаб дар интихоб ва таҳқиқи мавзӯъ, таҳлили назариявӣ ва методологӣ, такмил додани усулҳои тафтиши ҷиноятҳо ва пешниҳоди тавсияҳои амалӣ ба таври равшан намоён аст. Муаллиф унсурҳои назариявӣ ва амалиро дар як низом муттаҳид намуда, таҳлили методологӣ ва системавии усулҳои тафтишотиро пешниҳод кардааст.

Аз нуқтаи назари эрод, метавон гуфт, ки дар диссертатсия равиш ва методикаи таҳлил асосан ба ҷиноятҳои аллакай содиршуда ва таҳқиқи онҳо равона шудааст, вале ҷанбаҳои пешгӯӣ ва таҳлили хатари эҳтимолии содиршавии ҷиноятҳои экстремистӣ барои оянда камтар ба назар гирифта шудаанд. Илова кардани усулҳо ва моделҳои пешгӯии таҳдидҳои экстремистӣ метавонад саҳеҳӣ ва аҳамияти амалии натиҷаҳоро зиёдтар созад ва барои мақомоти ҳифзи ҳуқуқ имкони қабули чораҳои профилактикӣ ва пешгирии ҳодисаҳои эҳтимолиро таъмин намояд.. Илова кардани ин таҳлил метавонист арзиши назариявӣ ва муқоисавии диссертатсияро пурратар намояд ва имкониятҳои татбиқи усулҳо ва методикаҳоро дар сатҳи байналмилалӣ тақвият диҳад.

Эродҳое, ки қаблан зикр шуданд, дар умум ҳангоми арзёбии мусбати таҳқиқоти диссертатсионӣ нақши ҳалкунандаро надошта, танҳо шаҳодат медиҳанд, ки масъалаҳои мавриди баррасӣ хеле муҳим, мураккаб ва баҳснок мебошанд. Муаллиф дар ҳаллу фасли баъзе аз ин масъалаҳо, тавассути омӯзиши сарчашмаҳои ҳуқуқӣ, адабиёти соҳа ва таҳлили андешаҳои гуногуни олимон, нуқтаҳои хоси худро пешниҳод намудааст. Ин нишон медиҳад, ки таҳқиқот

дорои хусусияти хоси илмӣ буда, саҳми шахсии муаллифро дар таҳия ва таҳқиқи масъалаҳо равшан инъикос менамояд.

Хулоса таҳқиқоти анҷомдодаи Муслиҳиддинзода М. М. дорои аҳамияти назариявӣ ва амалии калон мебошад. Он ҳам ҷанбаҳои назариявӣ, ҳам методологиро таҳлил мекунад ва барои такмил додани усулҳои тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ ва баланд бардоштани самаранокии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ заминаи устувор фароҳам меорад. Ҳамзамон тадқиқот барои ҳифзи амнияти ҷамъиятӣ, пешгирии паҳншавии ақидаҳои ифротӣ ва ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандон аҳамияти калони амалӣ дорад.

Таҳқиқоти илмии Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзуи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ ба ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мансуб мебошад. Диссертатсия дар доираи талаботи банди 31, 33, 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйиру иловаҳои 26 июли соли 2023, №295 тасдиқ шудааст, таҳия гардида, пурра мутобиқати ҳуқуқӣ ва меъёрии талаботи академиро доро аст.

Мудири кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ, криминалистика
ва муқовимат ба коррупсияи Донишгоҳи
давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати
Тоҷикистон, н.и.ҳ., дотсент Қобилзода Ботурхоҷа Қобилзода

Имзои Қобилзода Б.Қ-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон Бобоев А.Х.

ШӮЪБАИ КАДРҲО ВА КОРҲОИ МАХСУС — ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ҲУҚУҚ, БИЗНЕС ВА СИЁСАТИ ...

01.04.2026

Суроға: Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон (734025, ш. Хуҷанд, 17 мкр-н., хонаи 1, Тел.: +992 (3422) 2-38-11, Факс: +992 (3422) 2-51-70, Email: Info@tsulbp.tj, htpp: // www.tsulbp.tj.